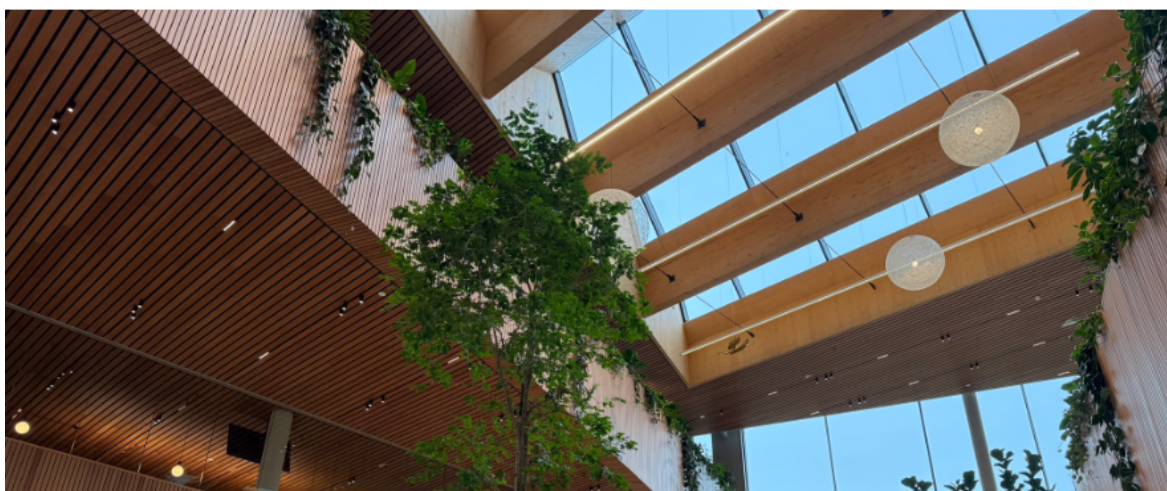

Gemeente Rheden

VTH-uitvoeringsprogramma 2026

Omgevingswet, APV en bijzondere wetten

datum	15-07-26
Versie	1.09
Status	definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Te bereiken resultaten in 2026 en doorkijk naar 2027/2028	4
2.1	<i>De realisatie van de woon- en woningbouwopgave.....</i>	<i>4</i>
2.2	<i>Het behoud van erfgoed.....</i>	<i>5</i>
2.3	<i>Behoud natuur en landschap en ontwikkeling recreatie</i>	<i>6</i>
2.4	<i>Kwaliteit van de openbare ruimte en leefbaarheid</i>	<i>7</i>
2.5	<i>Aanpak van ondermijning</i>	<i>8</i>
3	Prognose productie en inzet 2026	10
3.1	<i>Omgevingsrecht</i>	<i>10</i>
3.2	<i>Bijzondere wetten en APV</i>	<i>11</i>
4	Organisatie en kwaliteitsborging.....	13

Bijlagen

- Bijlage 1: Prognoses inzet VTH-omgevingsrecht 2026
- Bijlage 2: Prognoses inzet VTH-OOV 2026

1 Inleiding

Met dit uitvoeringsprogramma geeft de gemeente invulling aan de wettelijke verplichting (artikel 13.8 Omgevingsbesluit) om voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (hierna: VTH) jaarlijks uit te werken welke werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarbij zijn de prioriteiten en aanpak uit het VTH-beleidsplan 2026-2029 leidend.

Reikwijdte

Het uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de VTH-taken op basis van de Omgevingswet, bijzondere wetten (zoals de Alcoholwet) en daaraan gelieerde landelijke en lokale wet- en regelgeving. De belangrijkste zijn het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), de Wet kwaliteitsborging (Wkb), het omgevingsplan en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

De VTH-taken die betrekking hebben op activiteiten in het kader van de Omgevingswet, bijzondere wetten en /of activiteiten die betrekking hebben op de APV worden uitgevoerd door de gemeente zelf. Het toezicht op brandveilig gebruik gebeurt ook door de gemeente voor zover het gaat om de bouwkundige aspecten. De overige aspecten van brandveiligheid zoals zelfredzaamheid en toegang voor hulpdiensten gebeurt door de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden, VGGM (hierna: de Brandweer). De VTH-taken die betrekking hebben op milieubelastende activiteiten (MBA's) worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) en maken geen deel uit van dit uitvoeringsprogramma.

Leeswijzer

Het uitvoeringsprogramma is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 2 is een vertaling van de prioriteiten uit het VTH-beleidsplan naar concrete doelstellingen voor 2026 en hoe die te bereiken. Daarnaast wordt een doorkijk gemaakt naar voor VTH relevante ontwikkelingen in 2027/2028. Hoofdstuk 3 vat samen wat de prognose is qua activiteiten en inzet in 2026. In de bijlage 1 en 2 is dat nader uitgewerkt. Het uitvoeringsprogramma sluit in hoofdstuk 4 af met de wijze waarop de uitvoering is georganiseerd en de kwaliteit van de uitvoering wordt geborgd.

2 Te bereiken resultaten in 2026 en doorkijk naar 2027/2028

Het uitvoeringsprogramma vertaalt de prioriteiten uit het VTH-beleidsplan naar activiteiten en de in 2026 te behalen resultaten. Daarbij wordt ook een doorkijk gemaakt naar ontwikkelingen in 2027/2028 en de (mogelijke) gevolgen daarvan voor de inzet van VTH.

2.1 De realisatie van de woon- en woningbouwopgave

In 2026 richt de inzet van VTH zich in het kader van de woon- en woningbouwopgave op het zorgvuldig en tijdig realiseren van woningbouw binnen de bestaande dorpen. Daarmee ondersteunt VTH de koers uit de Omgevingsvisie Rheden, waarin de nadruk ligt op bouwen binnen de dorpsranden en het combineren van wonen met een aantrekkelijke, groene leefomgeving. Vergunningverlening richt zich op het versnellen van planrealisatie en het borgen van kwaliteit en duurzaamheid. Toezicht is gericht op constructieve veiligheid en brandveilig gebruik. Daar ligt ook de prioriteit bij de handhaving, meer specifiek waar het gaat om panden met een zorgfunctie, kamerverhuur, wonen boven winkels en panden met een publieksfunctie. De gemeente is wat betreft het laatste vooral alert op signalen die kunnen duiden op risico's bij de toepassing van kweekvloeren en bij betonrot in de bestaande bouw.

Doelstellingen 2026	Inzet VTH 2026
1. Minimaal 90% van de vergunningaanvragen is binnen de wettelijke termijn behandeld.	Aanvragen (ver)bouw/herbestemming tijdig en voorspelbaar afhandelen; vroegtijdige afstemming en advisering.
2. Grotere woningbouwprojecten mogelijk maken	Wanneer een initiatief (van een zekere omvang) mogelijk kansrijk is sluiten we een haalbaarheidsovereenkomst en/of samenwerkingsovereenkomst waarin we afspraken vastleggen met de initiatiefnemer over de benodigde omgevingsvergunningen, planning, fasering, benodigde onderzoeken en het kostenverhaal. We sturen eerder aan op het inschakelen van een professioneel adviesbureau bij complexere initiatieven. We kennen de planning van de grote woningbouwprojecten. We zorgen dat planjuristen en casemanagers vroegtijdig zijn aangehaakt zodat versneld wordt.
3. Woningssplitsing mogelijk maken	Eén van de casemanagers is contactpersoon voor woningssplitsing en -delen om initiatiefnemers op weg te helpen. De contactpersoon levert de informatie om te komen tot een stappenplan voor dergelijke initiatieven.
4. Alle overtredingen rondom kamerverhuur zijn binnen de vastgestelde termijn hersteld.	Toezicht brandveiligheid en Wet goed verhuurderschap met een focus op de huisvesting van arbeidsmigranten
5. Alle overtredingen rondom constructieve veiligheid zijn binnen de vastgestelde termijn hersteld.	Actief toezicht en toezicht op signalen waar het gaat om constructieve risico's (kweekvloeren, betonrot); focus op publieksfuncties.
6. We houden periodiek toezicht op bestaande bouwwerken met risicovolle gebruiksfuncties voor wat betreft bouwkundige aspecten van brandveiligheid (zie bijlage 3 van het VTH-beleid)	In 2026 wordt hiervoor een planning gemaakt. Ook zullen in 2026 de eerste controles gaan plaatsvinden volgens deze planning.

Doorkijk 2027-2028

De woningbouwopgave blijft in 2027–2028 een van de belangrijkste opgaven voor Rheden. Landelijk en provinciaal ligt de nadruk op versnelling van woningbouw binnen bestaand stedelijk gebied, verduurzaming van de bestaande voorraad en het stimuleren van doorstroming, onder meer via herbestemming, flexwonen en collectieve woonvormen.

Bij verdere invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) neemt de rol van de gemeente in bouwtoetsing af, terwijl het belang van toezicht tijdens en na de bouw toeneemt, met aandacht voor veiligheid en omgevingskwaliteit.

Een belangrijke onzekerheid is de stikstofproblematiek, die invloed kan hebben op vergunningverlening, vooral bij projecten nabij Natura 2000-gebieden. Dit vraagt om nauwe afstemming tussen VTH, de Omgevingsdienst en de provincie. Tegelijk blijft VTH scherp toetsen op zorgvuldig ruimtegebruik, behoud van dorpskarakter en de naleving van bouw- en verhuurregels.

2.2 Het behoud van erfgoed

In 2026 zet de gemeente Rheden in op het versterken van het behoud van monumenten, beeldbepalende panden en cultuurhistorisch waardevolle gebouwen. Vergunningen voor het aanbrengen van wijzigingen aan erfgoed worden integraal getoetst op behoud van karakteristieke waarden en de mogelijkheden voor verduurzaming. Toezicht richt zich op naleving van de onderhoudsplicht en op het voorkomen van illegale sloop of aantasting van monumenten. De gemeente werkt nauw samen met de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en de brandweer bij de beoordeling van vergunningaanvragen en het toezicht. Er vinden gerichte controles plaats bij monumenten met verhoogd risico, zoals panden met een publieksfunctie of waar achterstallig onderhoud is. Bij signalen van illegale wijzigingen wordt direct opgetreden. Daarnaast investeert de gemeente in communicatie en bewustwording: eigenaren van monumenten worden actief geïnformeerd over onderhoud en verduurzaming.

Doelstellingen 2026	Inzet VTH 2026
1. Actueel inzicht in instandhouding; tijdige signalering van mogelijke aantasting van monumentwaarden.	Projectmatige aanpak gevelinventarisaties en gebruik maken van signalen
2. Verduurzaming vindt plaats zonder aantasting van de monumentwaarde	Communicatie over regelgeving, onderhoudsplicht en verduurzaming; samenwerking met erfgoedadviseur en Commissie Ruimtelijke Kwaliteit.
3. Wijzigingen aan monumenten vinden volgens de voorschriften in de verleende vergunningen plaats	Consequent toezicht en handhaving bij verleende vergunningen voor wijzigingen aan monumenten of activiteiten binnen archeologische vindplaatsen.
4. Monumenten met een publieksfunctie zijn constructief en brandveiligheid.	Jaarlijkse inspecties bij publiek toegankelijke monumenten; afstemming met VGGM over brandveiligheid.
5. Voorkomen en herstellen van illegale wijzigingen aan monumenten	Actief optreden bij illegale wijzigingen aan monumenten; bestuursrechtelijke maatregelen bij schade.

Doorkijk 2027-2028

Het behoud van erfgoed blijft ook in de komende jaren een belangrijk speerpunt binnen de omgevingskwaliteit van Rheden. De Omgevingsvisie benadrukt het belang van de eigen identiteit van de zeven dorpen en het zorgvuldig omgaan met cultuurhistorische waarden. Voor VTH verschuift de inzet in 2027–2028 van het wegwerken van achterstallig onderhoud naar structureel toezicht op de instandhouding van erfgoed.

Landelijk en provinciaal ligt de nadruk steeds meer op verduurzaming en hergebruik van monumenten. Dit vraagt van VTH om maatwerk in vergunningverlening en nauwere samenwerking met eigenaren en adviseurs, zodat verduurzaming goed wordt gecombineerd met het behoud van monumentale waarden.

Daarnaast neemt de aandacht toe voor de veiligheid van monumenten met een publieksfunctie, zoals kerken en musea. In samenwerking met de VGGM en erfgoedpartners blijft VTH sturen op een goede balans tussen brandveiligheid, constructieve veiligheid en erfgoedwaarden. Klimaatverandering en intensiever gebruik brengen nieuwe risico's met zich mee, wat vraagt om meer programmatisch toezicht en kennisdeling binnen de organisatie.

2.3 Behoud natuur en landschap en ontwikkeling recreatie

In 2026 richt de inzet van VTH zich op het in balans houden van natuur, recreatie en toerisme. De gemeente voert het provinciale uitvoeringsbeleid voor faunabeheer uit, neemt deel aan regionale overlegstructuren en fungeert als schakel tussen provincie, faunabeheereenheid en wildbeheereenheid. Toezicht en handhaving wordt uitgevoerd door toezichthouders en groene boa's¹. Zij houden toezicht op naleving van natuur- en milieuwetgeving, controleren ontheffingen en vergunningen, treden op bij overtredingen en overlast en werken nauw samen met politie, KMar en terreinbeheerders in regionale handhavingsprojecten. Ook zorgen zij voor de dossiervorming richting het Openbaar Ministerie.

Doelstellingen 2026	Inzet VTH 2026
1. Planregels zijn uitvoerbaar en handhaafbaar; heldere kaders voor natuur, landschap en biodiversiteit.	Bijdrage aan de actualisering omgevingsplan; signaleren van knelpunten vanuit toezicht en uitvoering.
2. Vergunningverlening omgevingsrecht draagt bij aan een goede balans tussen ruimte voor recreatie en behoud natuur- en landschapswaarden.	Toetsing van initiatieven op effecten voor natuur en biodiversiteit; afstemming met visie recreatie/toerisme.
3. Voorkomen en terugdringen illegaal toeristisch verhuur	Programmatisch toezicht op toeristische verhuur, B&B's en strijdig gebruik van woningen; handhavend optreden bij strijdigheid.
4. Voorkomen en verminderen overlast van horeca	Periodiek toezicht bij horeca; deels gezamenlijk vanuit omgevingsrecht en vanuit OOV; focus op geluid, overlast, exploitatie en Alcoholwet.
5. Bescherming van kwetsbare natuur; minder overtredingen en hogere belevingskwaliteit.	Surveillance en thematisch toezicht op flora, fauna, rust- en natuurgebieden; optreden bij verstoring en afvaldumping.

Doorkijk 2027-2028

In 2027–2028 blijft de druk op natuur en landschap toenemen door groeiende recreatie, klimaatverandering en de noodzaak tot verduurzaming van het ruimtegebruik. Landelijk en provinciaal ligt de focus op uitvoering van het [programma Vitaal landelijk gebied Gelderland](#) en de Kaderrichtlijn Water (KRW), gericht op herstel van biodiversiteit, verbetering van waterkwaliteit en versterking van natuurverbindingen. Dit heeft directe gevolgen voor de inzet van VTH.

Voor VTH verschuift de inzet verder naar gebiedsgericht en thematisch toezicht. De nadruk ligt op naleving van regels voor water en bodem, bescherming van flora en fauna en het voorkomen van natuurverstoring door recreatie en andere activiteiten. Ook toezicht op agrarisch grondgebruik en waterafvoer krijgt meer aandacht.

¹ De gemeente verzorgt de coördinatie van de groene Boa's.

De provincie zet sterker in op recreatie in balans met natuur, met name in en rond de Veluwezoom. Dit vraagt om nauwe samenwerking tussen VTH, groene boa's, ODRA, politie en terreinbeheerders. Daarnaast is er meer behoefte aan integrale handhavingsacties tegen afvaldumping, illegaal kamperen en natuurverstoring. Klimaatadaptatieopgaven vragen tot slot om duidelijke, uitvoerbare en handhaafbare regels in het omgevingsplan.

2.4 Kwaliteit van de openbare ruimte en leefbaarheid

In 2026 zet de gemeente Rheden in op het vergroten van de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in de wijken. Handhavers zijn zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig in dorpen en buurten en versterken via de pilot wijkgericht werken de verbinding met inwoners en partners.

Samen met de politie werken handhavers aan een integrale aanpak van overlast en criminaliteit, met gerichte inzet op onder meer jongerenoverlast, vuurwerk, evenementen en verkeersveiligheid. Daarbij spelen zij een belangrijke rol in de samenwerking met jongerenwerk en OOV.

Daarnaast ligt de focus op het voorkomen en bestrijden van parkeeroverlast, afvaldumpingen en overtredingen van de Alcoholwet. Via gerichte controles, thematische acties en voorlichting aan inwoners wordt ook aandacht besteed aan hondenoverlast, langdurig parkeren, overhangend groen en vuurwerkoverlast.

Doelstellingen 2026	Inzet VTH 2026
1. Verminderen van structurele overlast in aangewezen hotspots	Gebiedsgerichte en integrale inzet van VTH vanuit OOV op locaties met samenloop van overlast (o.a. parkeren, afval, jeugd), op basis van prioritering, meldingen en analyses.
2. Terugdringen van parkeeroverlast in woonwijken en overlastlocaties	Gerichte toezicht- en handhavingsinzet op parkeeroverlast (o.a. langparkeren, aanhangers, grote voertuigen, kampeervoertuigen en blauwe zones), met differentiatie naar locatie, tijdstip en aard van de overlast.
3. Beperken van jeugdoverlast en verstoring van de openbare orde	Wijkgerichte en zichtbare inzet van toezicht en handhaving, in afstemming met OOV-partners, met nadruk op preventief optreden, aanspreken en waar nodig handhavend optreden.
4. Tegengaan van afvaldumping en verkeerd aanbieden van afval	Gerichte handhavingsacties op bekende dumplocaties en wijken met structurele afvaloverlast, gecombineerd met analyse van meldingen en inzet op herleidbaarheid en sanctionering.
5. Voorkomen van overlast en veiligheidsincidenten bij horeca en evenementen	Proactieve inzet van VTH bij horeca en evenementen, met nadruk op naleving van vergunningvoorschriften, openbare orde, overlastbeperking en afstemming met organisatoren en OOV-partners.
6. Verminderen van overlast door honden in de openbare ruimte	Toezicht en handhaving op aanlijnplicht, opruiimplicht en gebruik van aangewezen locaties, met zichtbare inzet op plekken en momenten waar de overlast het grootst is.

Doorkijk 2027-2028

In 2027–2028 blijft leefbaarheid en openbare orde een kerntaak voor VTH en OOV. Landelijk ligt de nadruk op zichtbaarheid van toezicht, sociale veiligheid en een integrale aanpak van overlast, met extra aandacht voor wijkgericht werken.

Voor VTH betekent dit een verdere professionalisering van het wijkgerichte toezicht. Handhavers blijven zichtbaar en aanspreekbaar in de wijken en werken steeds meer informatiegestuurd en thematisch,

bijvoorbeeld rond jeugd, afval, verkeer en horeca. De samenwerking met politie, jongerenwerk en zorgpartners wordt verder versterkt, zodat signalen sneller worden opgepakt.

De Omgevingsvisie Rheden vraagt om aantrekkelijke, schone en veilige dorpen. In 2027–2028 vraagt dit om meer samenhang tussen toezicht, beheer, onderhoud en communicatie met inwoners. Naast handhaving zet VTH daarom nadrukkelijk in op voorlichting en preventie. Complexere vormen van overlast, zoals parkeren, afval en vuurwerk, blijven aandacht vragen en worden integraal aangepakt.

2.5 Aanpak van ondermijning

Ondermijnende activiteiten ondermijnen de leefbaarheid, veiligheid en eerlijke concurrentie. Binnen de integrale aanpak van criminaliteit speelt VTH een belangrijke rol. Vergunningen in risicovolle sectoren, zoals horeca, vastgoed, detailhandel en evenementen, worden zorgvuldig getoetst via de Wet Bibob om te voorkomen dat de gemeente criminele activiteiten faciliteert.

Bij toezicht letten toezichthouders op signalen van ondermijning, zoals illegale bouw, kamerverhuur, misbruik van panden en verdachte activiteiten in het buitengebied. Ook milieugerelateerde overtredingen, zoals het dumpen van drugsafval of illegale ontgrondingen, krijgen nadrukkelijk aandacht.

Binnen het domein openbare orde en veiligheid ligt de focus op toezicht in de horeca en de openbare ruimte. Handhavers voeren integrale controles uit en signaleren mogelijke vormen van uitbuiting, illegale gokactiviteiten en drugsgerelateerde handel, in nauwe samenwerking met de politie.

Doelstelling 2026	Inzet VTH 2026
1. Voorkomen dat de gemeente vergunningen verleend aan malafide ondernemers.	Bibob-toetsen bij vergunningaanvragen vanuit voor ondermijning gevoelige branches (horeca, vastgoed, evenementen, detailhandel); nauwe samenwerking de politie.
2. Vergroting bewustzijn ondermijningsrisico's in bij ondernemers en inwoners; signalen en meldingen uit de samenleving.	Actieve communicatie richting (horeca)ondernemers en inwoners; samenspel met de ODGM.
3. Snellere herkenning en opvolging signalen; verbeterde informatiepositie; interne structuur geborgd.	Inrichten meldlijn en vaste werkwijze binnen VTH-team; snelle melding en terugkoppeling richting OOV.
4. Betere informatie-uitwisseling; concreter beeld van ondermijning in Rheden.	Actieve deelname aan regionale netwerken; gezamenlijke controles met politie, ODGM, Belastingdienst en groene boa's.
5. Gemeente is zelf weerbaar tegen ondermijning en draagt bij aan een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit.	Implementatie van uitgangspunten (integriteit, alertheid, samenwerking, borging) Gelderse norm weerbare overheid; periodieke evaluatie.

Doorkijk 2027-2028

In 2027–2028 blijft de aanpak van ondermijning een belangrijke prioriteit binnen het veiligheidsbeleid van Rheden. Landelijk en provinciaal ligt de nadruk op het versterken van de weerbaarheid van gemeenten en het verbeteren van de informatiepositie via samenwerking in het RIEC en het programma Samen Sterk in Gelderland.

Voor VTH betekent dit een verdere versterking van de signaleringsfunctie. Vergunningverleners, toezichthouders en handhavers blijven de 'oren en ogen' van de gemeente, met specifieke aandacht voor signalen van criminele activiteiten in onder meer vastgoed, horeca, detailhandel en recreatie. De toepassing van de Wet Bibob bij risicovolle vergunningen en vastgoedtransacties wordt verder uitgebreid.

De Omgevingswet en het omgevingsplan bieden ruimte voor integrale afwegingen bij vergunningverlening, waarbij nadrukkelijk wordt getoetst op integriteit, veiligheid en naleving. Tegelijk blijft nauwe afstemming met het RIEC en de provincie noodzakelijk. In lijn met het Integraal Veiligheidsplan verschuift de inzet steeds meer naar voorkomen en verstoren, met gezamenlijke controles, bewustwording bij ondernemers en een hechte samenwerking tussen VTH, OOV, politie en handhaving.

3 Prognose productie en inzet 2026

Voor de teams Omgevingsrecht en OOV is voor 2026 een prognose opgesteld van de te verwachten VTH-activiteiten, inclusief een eerste doorrekening van de benodigde capaciteit op basis van voorlopige in 2025 opgestelde kengetallen. De inzet en capaciteitsbehoefte worden gemonitord, zodat waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd of binnen de kaders van het VTH-beleidsplan prioriteiten kunnen worden herzien. In dit hoofdstuk zijn de hoofdlijnen van de prognoses opgenomen; de nadere uitwerking is te vinden in de bijlagen 1 en 2.

3.1 Omgevingsrecht

De inzet van VTH binnen het omgevingsrecht richt zich in 2026 op bouwactiviteiten en het gebruik van de fysieke leefomgeving, met prioriteit voor situaties met verhoogde risico's voor constructieve en brandveiligheid. Daarbij gaat extra aandacht uit naar verbouw van monumenten, waarbij de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit adviseert. De invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen heeft in 2026 waarschijnlijk nog beperkte invloed op de werkvoorraad. De uitvoering is risicogericht en waar mogelijk wordt gestuurd op herstel en naleving om handhavend optreden te beperken. De onderstaande tabel geeft inzicht in de verwachte activiteiten en inzet in 2026.

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Prognose benodigde uren
Aanvragen (omgevings)vergunningen	505	8.885 uur
Overige inzet casemanagers		1.861 uur
Bouwcontroles (regulier, monumenten)	530	3.035 uur
Overige controles (brandveiligheid, BAG, hercontroles etc.)	317	1.564 uur
Overige inzet toezicht (werkvoorbereiding, ondermijning e.a.)		715 uur
Handhaving (waarschuwen, LOD/LOB, besluit etc.)	20	2.985 uur
Behandeling zienwijzen, bezwaar en beroep	60	1.615 uur
Overige juridische inzet (juridisch advies, Woo, e.a.)		2.060 uur
Totaal		22.720 uur

Op basis van de prognose voor 2026 is de benodigde inzet voor vergunningverlening, toezicht en juridische werkzaamheden binnen het omgevingsrecht groter dan vooral de beschikbare toezichtcapaciteit. Voor vergunningverlening en overige werkzaamheden van casemanagers is circa 7,8 fte nodig, terwijl 7,4 fte beschikbaar is. Voor toezicht is de benodigde inzet bijna 4 fte, tegenover een beschikbare capaciteit van 3,0 fte. De juridische inzet wordt geraamd op circa 4,7 fte, terwijl 4,2 fte beschikbaar is. Dit vraagt om gerichte keuzes in de uitvoering. Om de werkvoorraad beheersbaar te houden en de kwaliteit van de uitvoering te borgen, worden in 2026 de volgende acties ondernomen en prioriteiten gesteld:

Algemeen

In 2026 wordt een dashboard verder ontwikkeld waarmee prestaties gemeten worden. Hiermee worden de doelstellingen van dit uitvoeringsprogramma gemonitord en kunnen prioriteiten voor nieuwe uitvoeringsprogramma's bepaald worden.

Vergunningverlening

- Het dashboard geeft inzicht in de interne doorlooptijden. Dit inzicht wordt gebruikt om verbeteringen in het proces door te voeren.
- We verbeteren onze automatisering en standaardisatie.
- We verbeteren onze website en verwijzen hier beter naar. Dat zorgt ervoor dat initiatiefnemers beter geïnformeerd een vergunningverzoek kunnen doen dat daardoor meer volledig is.
- We zijn kritischer op bij herhaling onvolledige vergunningverzoeken.
- We onderzoeken of telefonische verzoeken van initiatiefnemers meer gestroomlijnd kunnen worden.

Toezicht

- Anonieme meldingen worden alleen opgepakt bij grote impact.
- De toezichthouders (laten) beoordelen of klachten opgepakt worden. Klachten worden juridisch beoordeeld en op veiligheidsgevolgen.
- Toezicht wordt zoveel mogelijk thematisch en gebiedsgericht uitgevoerd. Klachten over houtstook, airco's en warmtepompen worden daarom projectmatig behandeld.
- Beperkte inzet bij lage risico's: bij Wkb-gevolgklasse 1 vindt in beginsel één controle plaats, tenzij risico's of signalen anders vereisen.

Handhaving

Voor wat betreft handhaving wordt de feitelijke inzet gemonitord en waar nodig worden aanvullend prioriteiten worden gesteld in de handhaving.

3.2 Bijzondere wetten en APV

Op grond van de APV en bijzondere wetten worden vergunningen en ontheffingen verleend voor onder meer horeca, evenementen en andere activiteiten in de openbare ruimte. Naar verwachting is het aantal aanvragen in 2026 stabiel ten opzichte van 2025. Bij de inzet staat steeds de balans tussen ruimte voor initiatief en het borgen van openbare orde, veiligheid en leefbaarheid centraal. Het toezicht en de handhaving richten zich op horeca, evenementen, openbare ruimte en overlast en worden wijkgericht en informatiegestuurd uitgevoerd, met reguliere en thematische controles. In het buitengebied houden groene boa's toezicht op natuur, milieu en openbare ruimte, in nauwe samenwerking met ketenpartners. De juridische inzet borgt dat de uitvoering zorgvuldig, proportioneel en juridisch houdbaar plaatsvindt. De volgende tabel geeft een overzicht van de verwachte activiteiten en inzet in 2026.

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Prognose benodigde uren
Aanvragen exploitatie- en Alcoholwetvergunningen	110	1.420 uur
Aanvragen evenementenvergunningen	375	3.000 uur
Overige inzet vergunningverlening en ontheffingen	100	1.727 uur
Surveillance wijken en dorpen		7.800 uur
Toezicht horeca en evenementen	520	2.280 uur
Afhandeling meldingen (overlast, afval etc.)	3.575	3.575 uur
Overige inzet blauwe boa's		2.378 uur
Inzet groene boa's		3.655 uur
Juridische inzet VTH-OOV		2.864 uur
Totaal		28.699 uur

Voor de uitvoering van VTH-taken binnen OOV in 2026 is sprake van een structurele spanning tussen benodigde en beschikbare capaciteit. Voor vergunningverlening op basis van bijzondere wetten en de APV is circa 4,5 fte nodig, terwijl 2,8 fte beschikbaar is. Ook bij toezicht en handhaving is de geraamde inzet (circa 11,5 fte) hoger dan de beschikbare capaciteit (circa 9,5 fte). De juridische inzet voor OOV-VTH bedraagt circa 2,0 fte en sluit grotendeels aan op de beschikbare capaciteit, maar laat weinig ruimte voor piekbelasting. De uitvoering wordt daarom risicogericht ingericht en gedurende het jaar gemonitord, zodat waar nodig prioriteiten kunnen worden bijgesteld binnen de kaders van het VTH-beleidsplan.

4 Organisatie en kwaliteitsborging

Organisatie

De uitvoering gebeurt door de teams Omgevingsrecht en Openbare orde en veiligheid (OOV).

Personele capaciteit

De formatie van de teams voor de uitvoering van de VTH-taken (peildatum 1 januari 2026) is als volgt.

Team Omgevingsrecht (capaciteit directe inzet VTH)

Functie	Aantal	Formatie
Casemanagers (inclusief coördinerend senior)	9	7,40 fte
Toezichthouders*	4	3,01 fte
Juridisch medewerkers (inclusief coördinerend senior) **	5	4,18 fte
Totaal	18	14,59 fte***

*Exclusief coördinerend senior; die is meegeteld bij de juridische medewerkers.

** Inclusief 1 fte tijdelijke capaciteit in verband met de implementatie van de Omgevingswet. Er wordt gemonitord of deze capaciteit permanent nodig blijft

*** Inclusief formatie administratieve handelingen. Er zijn namelijk geen aparte administratieve medewerkers

Team Openbare Orde en Veiligheid (capaciteit directe inzet VTH)

Functie	Aantal	Formatie
(Beleids)medewerker bijzondere wetten/APV (vergunningen)	3	2,78 fte
Adviseurs openbare orde en veiligheid (AOV)	3	2,89 fte
Juridisch medewerkers	2	1,56 fte
	2	2,00 fte
Medewerker handhaving III	8	7,56 fte
Groene boa's (boswachters)	2	2,00 fte
Totaal	20	18,79 fte

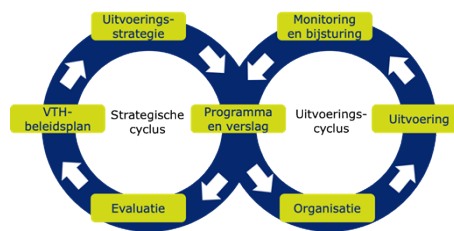
Financiële middelen

De financiële middelen voor de uitvoering zijn geborgd in de meerjarenbegroting, zowel voor de eigen formatie en inzet van de gemeente als voor de inzet van de ODGM. De balans tussen middelen en werkvoorraad wordt berekend aan de hand van een calculatiemodel en gedurende de uitvoering gemonitord. Waar nodig worden prioriteiten bijgesteld en/of worden door het college aanvullende incidentele middelen beschikbaar gesteld.

² Daarnaast is er in het team Omgevingsrecht een projectgroep Permanente Omgevingsplan en informatiebeheer en een cluster Omgevingsplan. De inzet daarvan valt buiten het bestek van het VTH-uitvoeringsprogramma.

Kwaliteitsborging

De basis voor de kwaliteitsborging is de beleids- en uitvoeringscyclus. Belangrijke instrumenten in de uitvoering daarbij zijn - naast het VTH-beleidsplan - het jaarlijkse uitvoeringsprogramma, de monitoring en bijsturing van de uitvoering en de (jaarlijkse) verslaglegging en evaluatie. De gemeente voldoet aan de landelijke procescriteria die daarvoor gelden.

Ook voor de benodigde deskundigheid gelden landelijke kwaliteitscriteria. De kwaliteit van het casemanagement, het toezicht en de juridische inzet wordt geborgd door voldoende medewerkers en door blijvend te investeren in kennis en vakbekwaamheid. Met junior medewerkers worden afspraken gemaakt over opleiding en werkervaring, zodat zij geleidelijk kunnen doorgroeien naar het vereiste kwaliteitsniveau. Op het vlak van meer inhoudelijke specialistische kennis kan de gemeente niet zelfstandig voldoen. Daarvoor doet de gemeente waar nodig een beroep op derden. Voor specialistische kennis op milieugebied wordt gebruik gemaakt van de ODGM. Waar het gaat om erfgoed zijn de commissie Ruimtelijke Kwaliteit en de RCE belangrijke adviseurs voor de gemeente. Waar nodig huurt de gemeente aanvullend externe deskundigheid in.

Organisatieontwikkeling

De (gezamenlijke) organisatieontwikkeling van de teams Omgevingsrecht en OOV richt zich in 2026 op:

- *Beleids- en uitvoeringscyclus verbeteren* met meer samenwerking tussen Omgevingsrecht en OOV, vooral bij het opstellen van het jaarverslag 2026 en programma 2027.
- Het jaarverslag en de evaluatie gebruiken om de omgevingsvisie, omgevingsprogramma's en het omgevingsplan beter te laten aansluiten op de uitvoering en vice versa.
- *Samen controles uitvoeren*, zoals bij integrale inspecties, houtstook en evenementen.
- *Toezicht projectmatig en data-gestuurd* aanpakken.
- *Dashboard ontwikkelen* voor monitoring van doelen en prognoses voor nieuwe uitvoeringsprogramma's.

Het team Omgevingsrecht heeft in het teamplan als meer specifieke ontwikkelopgaven benoemd:

- *Inhoudelijke versterking en deskundigheid*: medewerkers ontwikkelen zich tot brede VTH-professionals met samenhang tussen vergunningverlening, toezicht en handhaving en verdiepen hun kennis van wet- en regelgeving.
- *Integraliteit en samenwerking* in de leefomgeving: het team werkt nauwer samen (met andere domeinen en partners) om initiatieven integraal te beoordelen en het omgevingsplan uitvoerbaar en handhaafbaar te houden.
- *Lerende en wendbare organisatie*: via learning on the job, digitalisering en procesverbetering wordt gewerkt aan een efficiënte werkwijze en een sterke adviesrol richting beleid en planvorming.

De ontwikkelopgave voor het team OOV (VTH) ligt op de volgende punten:

- *Wijkgericht en zichtbaar werken*: handhavers zijn nadrukkelijk aanwezig en aanspreekbaar in wijken en kernen en zetten in op preventie en contact met inwoners.
- *Professionalisering en informatie-gestuurd toezicht*: de inzet verschuift naar planmatig en risicogestuurd werken op basis van signalen, meldingen en integrale controles.
- *Integraliteit en samenwerking*: het team werkt intensief samen met andere gemeentelijke teams en ketenpartners om toezicht en handhaving effectief en samenhangend uit te voeren.

Bijlagen

Bijlage 1: Prognoses inzet VTH-Omgevingsrecht 2026

Vergunningverzoeken

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Vergunningverzoek met conceptverzoek GK1*	155	8 uur	1.240 uur
Vergunningverzoek met conceptverzoek GK2**	20	16 uur	320 uur
Vergunningverzoek met conceptverzoek GK3***	5	32 uur	160 uur
Vergunningverzoek zonder conceptverzoek GK1*	200	24 uur	4.800 uur
Vergunningverzoek zonder conceptverzoek GK2**	20	40 uur	800 uur
Vergunningverzoek zonder conceptverzoek GK3***	0	90 uur	-
Kleine OPA (opslag)	50	4 uur	200 uur
Grote OPA (opslag uren)	25	8 uur	200 uur
BOPA (opslag uren)	15	24 uur	360 uur
Activiteit wijziging monument (opslag uren)	40	4 uur	160 uur
Activiteit natuurwetgeving (opslag uren)	40	8 uur	320 uur
Aanvraag objectvergunning	100	2 uur	300 uur
Vergunningaanvraag in kader leegstandswet	5	5 uur	25 uur
Intrekken omgevingsvergunning	5	16 uur	80 uur
Legalisatieonderzoek geen strijdigheid	5	4 uur	20 uur
Legalisatieonderzoek strijdigheid bouwblok, ligging e.a.	5	14 uur	70 uur
Legalisatieonderzoek strijdigheid bouwen en/of gebruik	5	28 uur	140 uur
Totaal			9.195 uur

* verbouw

** bouwblok tot 5 woningen of utiliteitsbouw tot 1000m2

*** bouwblok vanaf 5 woningen of utiliteitsbouw vanaf 1000m2

Overige inzet casemanagers

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Niet zaakgebonden telefoondienst			800 uur
Behandelen WOO-verzoeken	8	32 uur	256 uur
Behandelen bezwaren leges	10	12 uur	120 uur
In gebreke stelling	5	5 uur	25 uur
Beleidsadvisering			150 uur
Behandeling meldingen sloop, informatieplicht, wkb etc.			200 uur
Totaal			1.551 uur

Toezicht

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
GK1 Verbouw	385	3 uur	1.155 uur
GK2 Bouwblok tot 5 woningen of utiliteit tot 1000m2	60	10 uur	600 uur
GK3 Bouwblok meer dan 5 woningen of utiliteit > 1000m2	5	16 uur	80 uur
Bouwcontrole monument (standaard)	60	12 uur	720 uur
Bouwcontrole groot monument	20	24 uur	480 uur
Melding en controle brandveilig gebruik	20	4 uur	80 uur
Behandeling melding of klacht (inclusief controle)	80	6 uur	480 uur
Controle omgevingsveiligheid/bouwveiligheidsplan	25	8 uur	200 uur
Controle (strijdig) gebruik bestaande bouw	50	4 uur	200 uur
Controle evenementen (bouwsels, brandveiligheid)	2	2 uur	4 uur
BAG controle	30	2 uur	60 uur
Controle gaslekkage	10	4 uur	40 uur
Gebiedsgericht toezicht en themacontroles			300 uur
Werkvoorbereiding (mail, zaaksysteem, planning)			500 uur
Bijdrage bouwtoezicht aan aanpak ondermijning (controles, ondermijningsoverleg, opleiding etc.)			165 uur
Hercontrole	100	2 uur	200 uur
Tegenlezen vergunning	50	1 uur	50 uur
Totaal			5.314 uur

Handhaving omgevingsrecht

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Mediation	10	20 uur	200 uur
Legalisatieonderzoek	40	15 uur	600 uur
Waarschuwing n.a.v. klacht, melding, handhavingsverzoek	35	15 uur	525 uur
Voornemen tot handhaven	30	10 uur	300 uur
Opleggen Last onder dwangsom	20	15 uur	300 uur
Opleggen Last onder bestuursdwang	5	40 uur	200 uur
Informereren en besluit richting verzoeker handhaving	35	20 uur	700 uur
Behandeling zienwijzen	20	8 uur	160 uur
Bestuurlijke boete	-	12 uur	-
Totaal			2.985 uur

Bezwaar en beroep

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Bezwaar	40	30 uur	1.200 uur
Beroep	8	30 uur	240 uur
Hoger beroep	2	25 uur	50 uur
Voorlopige voorziening	5	25 uur	125 uur
Totaal			1.615 uur

Overige juridische inzet

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Juridische inzet bij procedures			200 uur
Juridische advisering beantwoording zienswijzen			200 uur
Leveren juridische inbreng beleidsontwikkeling e.a.			120 uur
Juridisch advies bij bestuurlijke afwegingen			120 uur
Juridische inzet bij complexe procedures			120 uur
Ontwikkelen en verbeteren juridische producten			200 uur
Lokale vertaling van landelijke wet- en regelgeving			200 uur
Bewaken integraliteit			120 uur
Afstemming samenwerkingspartners			40 uur
Opstellen beleidsregels en verordeningen			120 uur
Jurisprudentieonderzoek			200 uur
Juridische kwaliteitsborging: motiveringen, zorgvuldigheid.			120 uur
Woo-verzoeken	5	32 uur	160 uur
Algemene juridische vragen via mailbox			120 uur
Behandeling ingebrekestelling	10	2 uur	20 uur
Totaal			2.060 uur

Bijlage 2: Prognoses inzet VTH-OOV 2026

Vergunningverlening, ontheffingen en meldingen

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Voortraject vergunningen	20	4 uur	80 uur
Behandelen vergunningverlening exploitatie	25	16 uur	400 uur
Behandelen vergunningverlening Alcoholwet	85	12 uur	1.020 uur
Behandelen aanvraag evenementenvergunning (A-B-C)	375	8 uur	3.000 uur
Overige vergunningaanvragen	100	4 uur	400 uur
Ontheffingen en meldingen kleine evenementen	240	2 uur	480 uur
Advisering Wet Bibob	15	2 uur	30 uur
Overleg ketenpartners	80	2 uur	160 uur
Overleg intern	58	2 uur	116 uur
Berekenen en factureren Marktgelden	4	4 uur	16 uur
Wet op de Kansspelen	25	2 uur	50 uur
Wet op de Lijkbezorging	5	8 uur	40 uur
Defensie	20	2 uur	40 uur
Wielertochten (o.a. verklaring geen bezwaar)	25	-	-
Zondagswet	10	2 uur	20 uur
Winkeltijdenwet	10	3 uur	30 uur
Wet Tijdelijk Huisverbod, VeiligThuis, e.a.	15	9 uur	135 uur
Wet VGGZ	10	9 uur	90 uur
Bezwaar en beroep advisering	8	5 uur	40 uur
Totaal			6.147 uur

Toezicht en handhaving

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Surveillance/gebiedstoezicht/wijkgericht toezicht			7.800 uur
Projectmatig toezicht			500 uur
Toezicht exploitatie horeca (inclusief terras)	225	4 uur	900 uur
Overig toezicht en handhaving exploitatie	185	4 uur	740 uur
Overig toezicht en handhaving bijzondere wetten	10	4 uur	40 uur
Toezicht en handhaving evenementen*	100	6 uur	600 uur
Afhandeling melding overlast	2500	1 uur	2.500 uur
Afhandeling melding verkeer	95	1 uur	95 uur
Afhandeling melding groen	80	1 uur	80 uur
Afhandeling melding afval	300	1 uur	300 uur
Afhandeling melding overige	600	1 uur	600 uur
Handhaving verkeer (PV)	180	20 min	59 uur
Handhaving parkeren (PV)	483	20 min	159 uur
Handhaving loslopende honden (PV)	60	20 min	20 uur
Handhaving overige (PV)	60	20 min	20 uur
Integrale controles ondermijning	15	8 uur	120 uur
Advisering (toepassen bestuursdwang e.a)			1.500 uur
Totaal			16.033 uur

* Raming gaat uit van inzet per evenementdag en aantal dagen per evenement

Juridische inzet

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Prognose benodigde uren
Beleidsvorming, regelgeving, procedures		500 uur
Juridische toets vergunningen en ontheffingen	20	400 uur
Opstellen van weigeringen of intrekking vergunning	10	100 uur
Adviseren/uitvoeren Bibob-toets	18	288 uur
Juridische ondersteuning handhavers (boa's)	15	120 uur
Toetsing handhavingsbeschikkingen en waarschuwingen	20	400 uur
Bewaken juridische kwaliteit handhavingsbesluiten	4	80 uur
Bezwaar en beroep	5	150 uur
Analyseren bestuurlijke rapportages politie	25	50 uur
Onderzoek jurisprudentie en beoordeling bestuurlijke maatregel	30	120 uur
Voornemens opleggen zienswijze, beoordelen brieven	20	80 uur
Schrijven brieven definitieve bestuurlijke maatregel	20	100 uur
Juridische inbreng bij o.a. ondermijningsoverleg	20	60 uur
Begeleiding stagiaire	16	256 uur
Totaal		2.864 uur

Groene boa's (boswachters)

Activiteiten	Prognose aantal activiteiten	Kengetal (uren per activiteit)	Totaal uren
Surveillance			1.370 uur
Handhaving openstellingsregels natuurgebieden			140 uur
Handhaving verkeer natuurgebieden			140 uur
Handhaving (vis-)stroperij natuurgebieden			140 uur
Handhaving afval natuurgebieden			40 uur
Deelname projectmatig toezicht natuur			175 uur
Coördineren projectmatig toezicht natuur			70 uur
Coördineren Groene boa-taken			70 uur
Afhandelen meldingen handhaving natuur			70 uur
Afhandelen meldingen fauna			50 uur
Advisering handhaving natuur			70 uur
Advisering fauna			40 uur
Piket fauna			280 uur
Faunabeheer			1.000 uur
Totaal			3.655 uur